

Aan: **Bowlingvereniging Haarlemmermeer**

Geacht bestuur,

Allereerst bedanken wij u voor de moeite die u heeft genomen om de vragen die u heeft over het voornemen tot contributieverhoging gedegen en zorgvuldig te formuleren. Wij realiseren ons dat u de voornemens van de bond moet kunnen uitleggen aan uw achterban en dat valt niet altijd mee.

Als NBF-bestuurders zetten wij ons - net als u - (bijna) dagelijks in voor bowlers en voor de NBF. Evenals alle bestuurders in het land houden wij van de bowlingsport en zien we graag dat veel mensen vaak en met veel plezier bowlen. Het doet ons dan ook zeer dat de financiële situatie van de NBF zodanig is dat wij geen andere mogelijkheid zien dan bij de leden te rade gaan.

De vragen die u stelt zijn bijna allemaal aan de orde geweest in het overleg met de financiële commissie van de NBF. Deze commissie is ingesteld vanuit de bondsvergadering en vertegenwoordigt alle leden. De commissie heeft twee keer met ons vergaderd en is met ons van oordeel dat er op dit moment geen andere optie is dan de contributie te verhogen. Wij vinden het fijn om te lezen dat Bowlingvereniging Haarlemmermeer in tweede termijn opbouwend en adviserend wil zijn. Deze loyaliteit stellen wij zeer op prijs.

Hieronder beantwoorden we zo goed mogelijk uw vragen. Mocht er nog daarna nog iets onduidelijk zijn, schroom dan niet de telefoon te pakken.

Vraag 1

U vraagt naar een gespecificeerde W&V-rekening over 2017.

De moeilijke financiële situatie van de NBF dateert feitelijk al vanaf de jaren 2012-2013. In die jaren konden wij de negatieve resultaten als gevolg van dalende structurele subsidies en dalende ledenaantal nog compenseren met *incidentele* Lotto-subsidies.

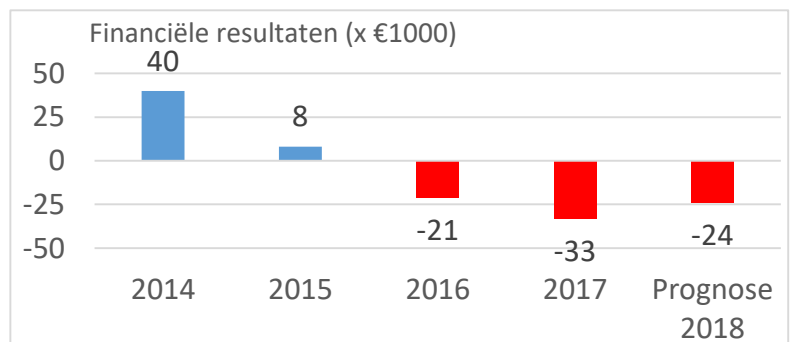
Telkens lukte het ons gaande het

boekjaar een beroep te doen op deze middelen vanuit de Lotto. In 2015 bleek dit voor de laatste keer haalbaar te zijn.

Door de *incidentele* subsidies vielen de NBF-tekorten ogenschijnlijk mee en was het door ons niet aannemelijk te maken dat contributieverhoging al eerder nodig was. Vanaf 2015 werd de situatie moeilijker. In de jaren 2016 en 2017 en naar verwachting ook in 2018 raakte de NBF in de rode cijfers. Met deze onderbouwing maken wij duidelijk dat de financiële noodzaak tot contributieverhoging niet louter is gebaseerd op het laatste boekjaar 2017.

Een gedetailleerde presentatie van de baten & lasten over 2017 treft u als bijlage (1*) aan.

*uitgebreide jaarcijfers accountant 2017

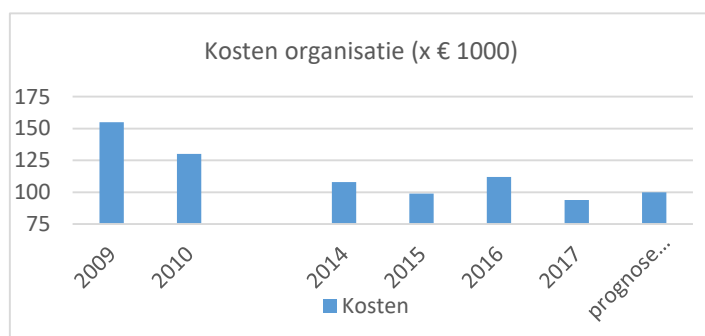

Vraag 2.1

Deze vraag gaat over Personeel en Organisatie (P&O) van de NBF en het Sportcluster Veenendaal.

Uiteraard is de NBF eerst bij zichzelf te rade gegaan, voordat de leden om contributieverhoging gevraagd werd. We hebben sterk bezuinigd in de afgelopen jaren, zowel op personeel als op de organisatie. De samenwerking in Veenendaal maakte het voor de NBF mogelijk dat we personeel konden laten afvloeien zonder extra kosten als gevolg van wettelijke afvloeiingsregelingen. Daarmee is de NBF-kas sterk geholpen geweest.

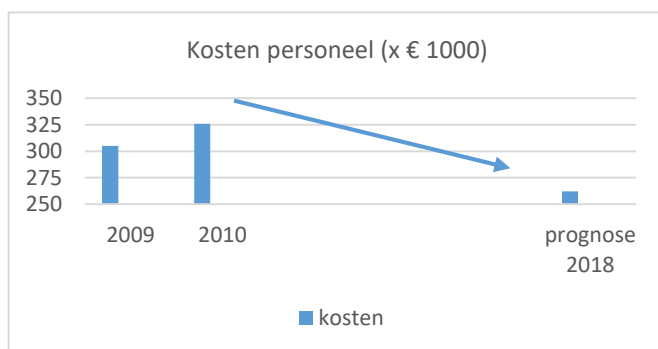
Daarnaast heeft de samenwerking in materiële zin veel opgeleverd. Bureauaterialen, hardware en software schaffen we samen aan. De kostprijs kunnen we onderling delen, zonder dat we overigens BTW in rekening krijgen! Deze fiscale winst is ook een belangrijk voordeel van de samenwerking in Veenendaal.

Een verlaging van de overheadkosten (bureaunkosten en huisvesting) door de samenwerking binnen het Sportcluster Veenendaal ziet u weergegeven in de linker tabel.

De samenwerking in het Sportcluster in Veenendaal levert **elk jaar** m.b.t.

de overhead circa **€ 30.000** voordeel op t.o.v. de *stand alone* situatie van de NBF in Nieuwegein. Dit was voor het laatst in 2009. In dat jaar waren de kosten hoger en was de NBF gevestigd in een noodlocatie boven een garagehouder in Nieuwegein.

Vraag 2.2

In de afgelopen tien jaar is er door de NBF sterk bezuinigd op personeel. In de toegezonden memo ziet u daarvan een overzicht.

Momenteel werkt de NBF met 5,2 FTE. Aan arbeidsloon is er in 2017 € 170.828 uitgegeven. De NBF hanteert, evenals

andere bonden de Cao-Sport en de daarbij voorberekende salarisschalen op de desbetreffende NBF-functies. In de laatste twee boekjaren hebben werkgevers en werknemers in de sport in de onderhandeling vastgesteld dat de salarisschalen met tweemaal 2,5% zouden worden verhoogd. Dit vanwege het feit dat de georganiseerde sport qua salariering achterbleef bij andere sectoren.

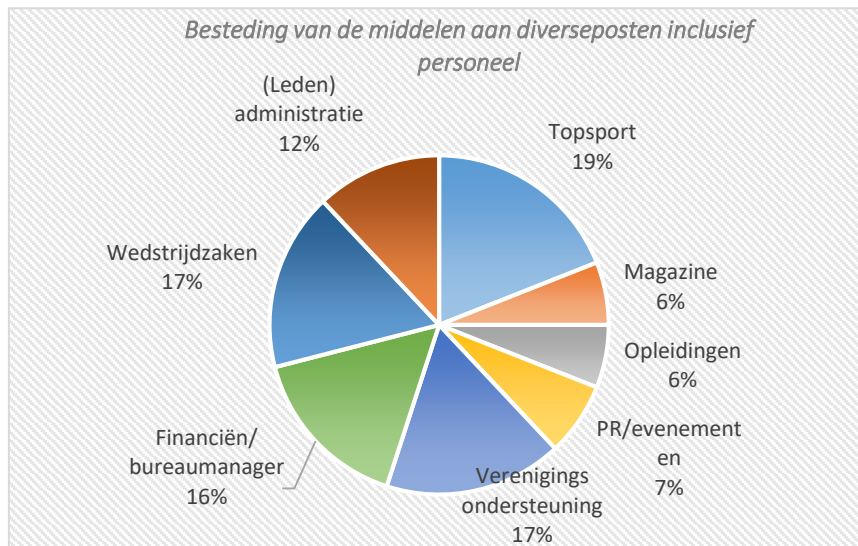
Aan werkgeverslasten (sociale lasten en pensioen, vakantiegeld en overige personeelskosten (verzekeringen, reiskosten, opleidingen, telefonie etc.) is er in totaal € 98.075 uitgegeven Voor de inzet van derden uit het Sportcluster € 34.785.

Vanaf 2018 worden de directiekosten (en -inzet) verlaagd met € 15.000 per jaar. De financieel administrateur van de NBF levert vanaf 2018 als controller ook diensten aan de andere partnerbonden. Daarvoor ontvangt de NBF vanaf 2018 € 38.000 per jaar. Deze positieve ontwikkelingen zijn overigens opgenomen in de begroting voor 2019.

Vraag 2.3

U vraagt hier naar de doorberekening van personele lasten op de diverse activiteiten, producten en diensten.

In onderstaande tabel ziet u een overzicht van de producten en diensten die de NBF levert, inclusief personele lasten.

De NBF belast personele lasten door op de volgende posten:

NL & NTL: € 9.000

Opleidingen: € 32.200

Topsport: € 15.000

Verenigingsondersteuning € 52.000

NBF-evenementen: € 4.500

Vraag 3

U vraagt zich af waarom de begroting over 2018 niet naar beneden is bijgesteld.

De NBF laat elke bondsvergadering 5 kolommen aan cijfers (baten & lasten) zien. Voor de komende bondsvergadering in juni 2018 is dat:

Kolom 1. De resultaten over 2016

Kolom 2. De begroting van 2017

Kolom 3. De resultaten over 2017

Kolom 4. De door de bondsvergadering goedgekeurde begroting over 2018

Kolom 5. De begroting over 2019 met een tekort

Het antwoord op uw vraag waarom de prognose over 2018 weliswaar afwijkt, maar niet is aangepast op papier is het volgende. De NBF kan / mag niet eenzijdig de begroting gewijzigd presenteren. Deze begroting is door ons in 2017 opgesteld en aan de leden voorgelegd en geaccordeerd. Formeel kan de begroting niet zonder tussenkomst van de leden gewijzigd worden. Vandaar dat u de goedgekeurde versie aantreft.

Tussentijds zien wij echter dat de negatieve lijn uit 2016 en 2017 zich in dit boekjaar doorzet. Uiteraard hebben we intern de te verwachten afwijkingen in inkomsten en de daarop te nemen maatregelen op een rijtje gezet. Hiermee proberen we het geschetste negatieve resultaat zo klein mogelijk te houden. In bijlage 2 treft u een gewijzigd overzicht aan van te verwachten kosten en baten over 2018. Hieruit blijkt dat we wederom in de rode cijfers terecht zullen komen.

Vraag 4a

Uw vraag over de ondernomen pogingen om het tij te keren is terecht. U mag van ons verwachten dat we maatregelen hebben genomen om de inkomstendaling te keren en het uitgavenpatroon te minimaliseren. In de afgelopen tien jaar is de omzet van de NBF bijna gehalveerd van 1,2 miljoen naar 6,5 ton. Daaruit blijkt al dat we met veel minder geld ons moeten redden. Daarentegen proberen we het dienstenniveau op peil te houden.

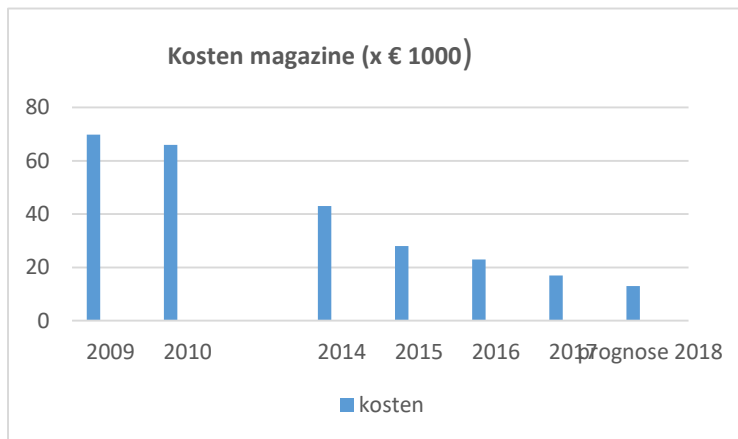
Personeel

Uit het memo dat is rondgestuurd naar de leden blijkt dat de NBF op veel fronten sterk heeft bezuinigd. In deze antwoordbrief zijn de bezuinigingen op personeel en organisatie reeds extra toegelicht. Wij denken dat daarin de bodem is bereikt.

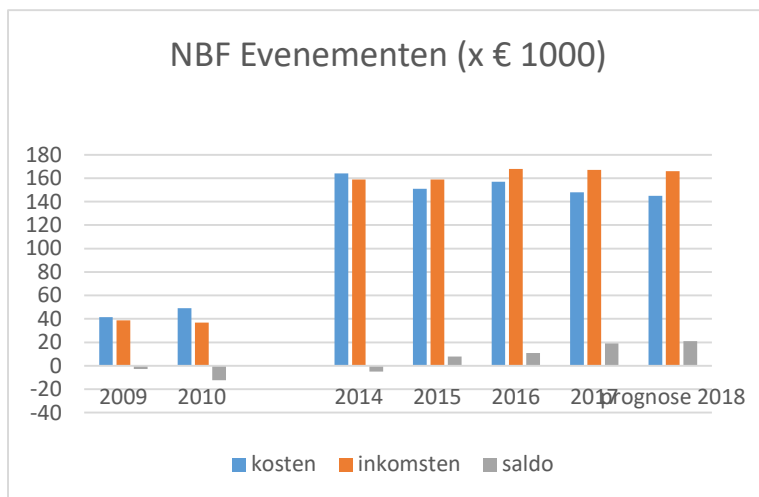
Overige posten

Op andere fronten hebben we nog meer bezuinigd of hebben we meer financieel resultaat geboekt. Het betreft de volgende posten:

- het **NBF-magazine** wordt niet langer uitbesteed. Nu de NBF dit in eigen beheer heeft, zijn de advertentie-inkomsten gestegen en de productiekosten gedaald. In onderstaande tabel ziet u de sterke terugloop in kosten in de afgelopen jaren. In 2009 maakten we bijna € 70.000 kosten op een glossy magazine. Straks is dat nog ca € 19.000 op een krant die vier maal per jaar verschijnt.

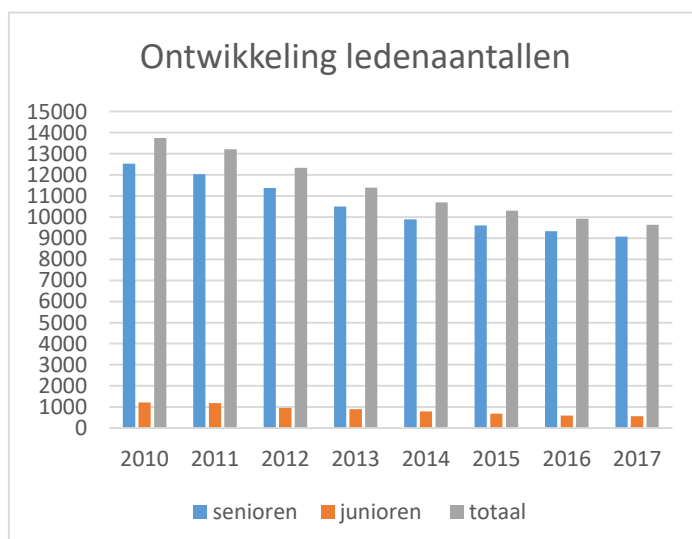

De **NBF-evenementen** zijn efficiënter georganiseerd, waardoor in de loop der jaren de inkomsten zijn toegenomen en de kosten zijn gedaald. Per saldo (grijze staafjes) leveren de NBF-evenementen dus meer op dan in de jaren 2009-2010.

Vraag 4b

Over het toekomstige bestaansrecht van de NBF stelt u een terechte vraag. Uit onze werkervaring blijkt dat er minimaal 9.000 tot 10.000 leden contributie moeten afdragen, wil

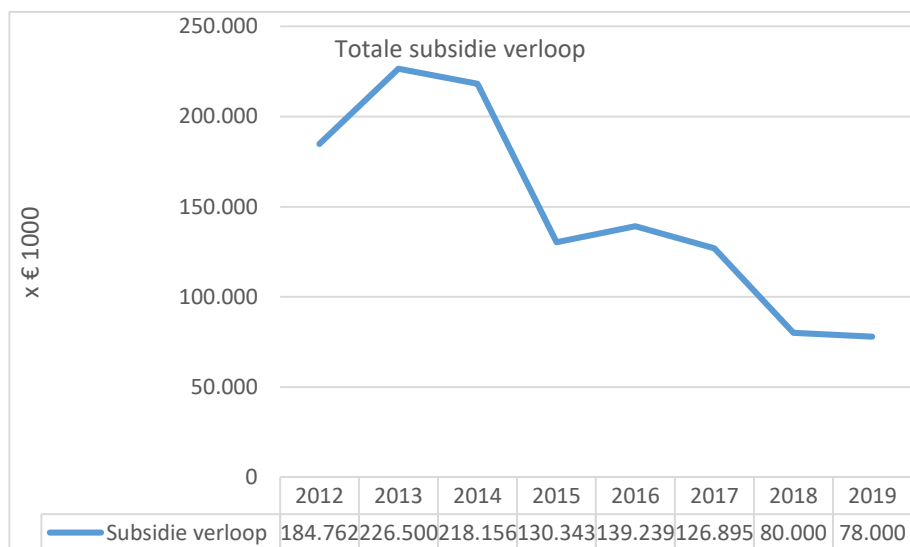

je als sportbond goed kunnen functioneren. Uit onze werkervaring blijkt evenzeer dat elke vereniging (van dammen tot fietsen) dezelfde eisen aan een bond stelt. De diensten die de NBF verleent, wijken t.o.v. andere bonden dan ook niet af. De bowlers betalen momenteel overigens nog stevig minder contributie dan de duikers en de fietsers.

Als er geen extra bijdrage van de leden komt, wordt het lastig voor de NBF. In de afgelopen jaren zijn veel maatregelen genomen om het tij te keren. Contributiesystemen zijn aangepast, competities gemoderniseerd en de condities met de ondernemers zijn sterk bevorderd. En toch gaat het nu mis. Uiteindelijk is dit een gevolg van de sterke terugloop van subsidie en een sterke terugloop van contributie-inkomsten.

Voor 2019 en verder hanteren wij bij het opstellen van de begroting het uitgangspunt dat het ledental met circa 150 personen per jaar daalt. De trend van de afgelopen paar jaar laat echter zien dat dit (veel) sneller kan gaan.

Voor 2019 en verder hanteren wij bij het opstellen van de begroting het uitgangspunt dat de Lottosubsidies stabiel blijven. De trend van de afgelopen paar jaar laat zien dat NOC*NSF ook kan inzetten op een verlaging. Daardoor zou natuurlijk opnieuw een gat in de begroting ontstaan.

Verkeerde inschatting

In de Algemene Vergadering van 2016 werd afgesproken het contributiesysteem aan te passen. Iedereen betaalt hetzelfde en voor deelname aan wedstrijden wordt een individuele bijdrage gevraagd. De achterliggende gedachte was dat zo meer maatwerk ontstaat en dat er meer mensen lid worden, doordat men niet langer hoeft te betalen voor zaken die men niet afneemt. Helaas heeft deze aanpassing tot op heden niet geleid tot een verhoging van de contributie-inkomsten.

Vraag 4c

Topsport heeft in de afgelopen jaren te kampen gehad met een subsidieterugloop tot nihil. Dit betekent dat voor elk EK(-jeugd) minimaal € 750 per speler gevraagd wordt. Voor deelname aan een WK kan de eigen bijdrage van een speler oplopen tot ruim €2.500. Dus er wordt van de topsporter veel meer gevraagd dan voorheen. Dat kan ook niet anders, want de topsportbijdrage uit Papendal is nihil.

In de top van onze sport participeren inderdaad veel minder sporters dan in de breedte. Dat is overal zo. En de kosten die zij maken zijn hoger dan die van de gemiddelde huisleaguelbowler. De verhouding van de hoeveelheid geld die we uitgeven aan verenigingsondersteuning, trainersopleidingen, het Magazine, de competities en NBF-evenementen is nog niet scheef gegroeid. Toch moet we onzes inziens de topsport koesteren, evenals andere producten en diensten van de NBF. We zijn wereldkampioen geworden zonder subsidies (titel van ons jaarverslag). Laten we topsport alsjeblieft doorzetten. Het mag niet zo zijn dat onze wereldkampioen op eigen kracht zijn wereldtitel moet verdedigen.

Wij hebben uw vragen zo goed mogelijk beantwoord. Mocht er nog iets onduidelijk zijn, bel dan gerust met Arjan de Vries, directeur van de NBF.

Bijlage 1: jaarcijfers van de accountant 2017

Bijlage 2: interne aangepaste begroting 2018